

កសិកម្មវៃឆ្នាត

សម្រាប់មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាន

Credits:

IIRR

- Julian Gonsalves
- Rene Vidallo
- Emily Oro
- Joanna Dalusag
- Wilson John Barbon
- Jonna Jordan
- Maggie Rosimo
- Joshua Romero
- Gonzalo Servano
- Irish Baguilat

LGU

- Belina Rosales
- Julieta Narte
- Arnel Puno
- Russel Narte
- Eng'r. Lorna L. Bernaldes
- Eduardo V. Navarra

CCAFS S East Asia Region

- Leo Sebastian

(Permission is granted for reproduction and wider use. However, please acknowledge IIRR, ICRAF, CCAFS and their partners)

The CGIAR Research Program on Climate Change, Agriculture and Food Security (CCAFS), led by the International Center for Tropical Agriculture (CIAT), brings together the world's best researchers in agricultural science, development research, climate science and Earth System science, to identify and address the most important interactions, synergies and tradeoffs between climate change, agriculture and food security.

www.ccafs.cgiar.org.

This primer was produced for a project under CCAFS, jointly implemented by the International Institute of Rural Reconstruction (IIRR), Philippines and the World Agroforestry Center (ICRAF), Vietnam Country Office.

CCAFS Project No.: P55-FPI-SEA-ICRAF

Reprinted: October 2015

កសិករត្រូវឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួល
អាកាសធាតុ រួមមាន៖

ការបន្ស៊ាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែល
តម្រូវឱ្យមានការកែលម្អការអនុវត្តកសិកម្ម ដើម្បី
ឆ្លើយតបការផ្លាស់ប្តូរ និងលក្ខខណ្ឌបរិស្ថានដែល
មានការលំបាកបន្ថែមទៀត។

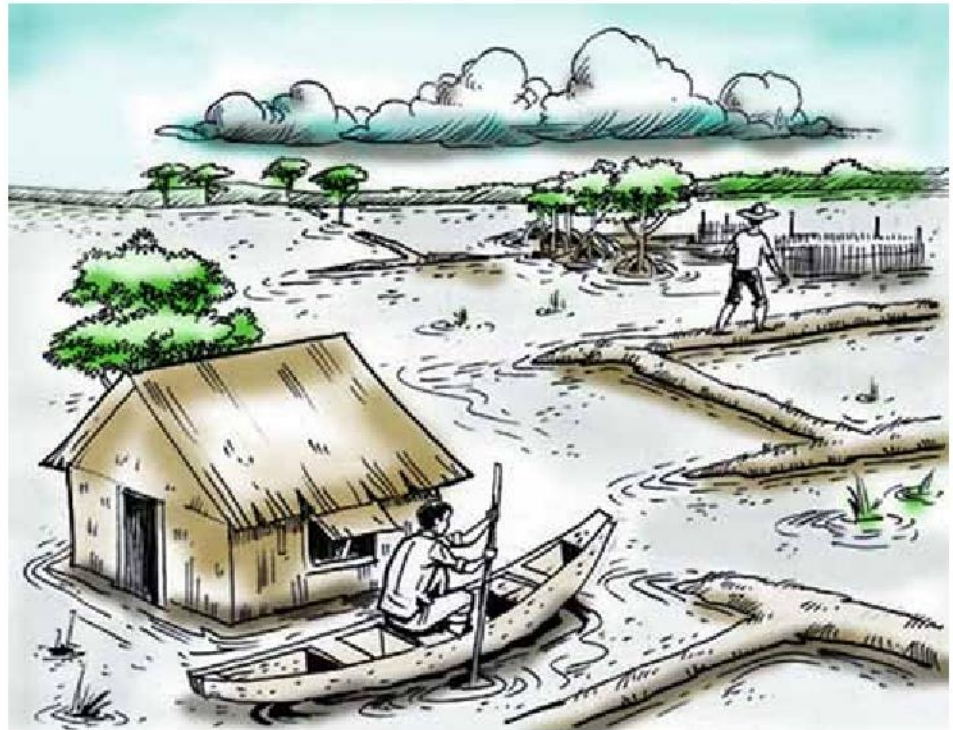
ការអនុវត្តបែបប្រពៃណី និងការអនុវត្តបច្ចេកទេស
ថ្មីដែលបានផ្សព្វផ្សាយអាចជួយកសិករឱ្យដោះស្រាយ
បញ្ហាពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងសេណារីយ៉ូ
អាកាសធាតុនៅពេលអនាគត។

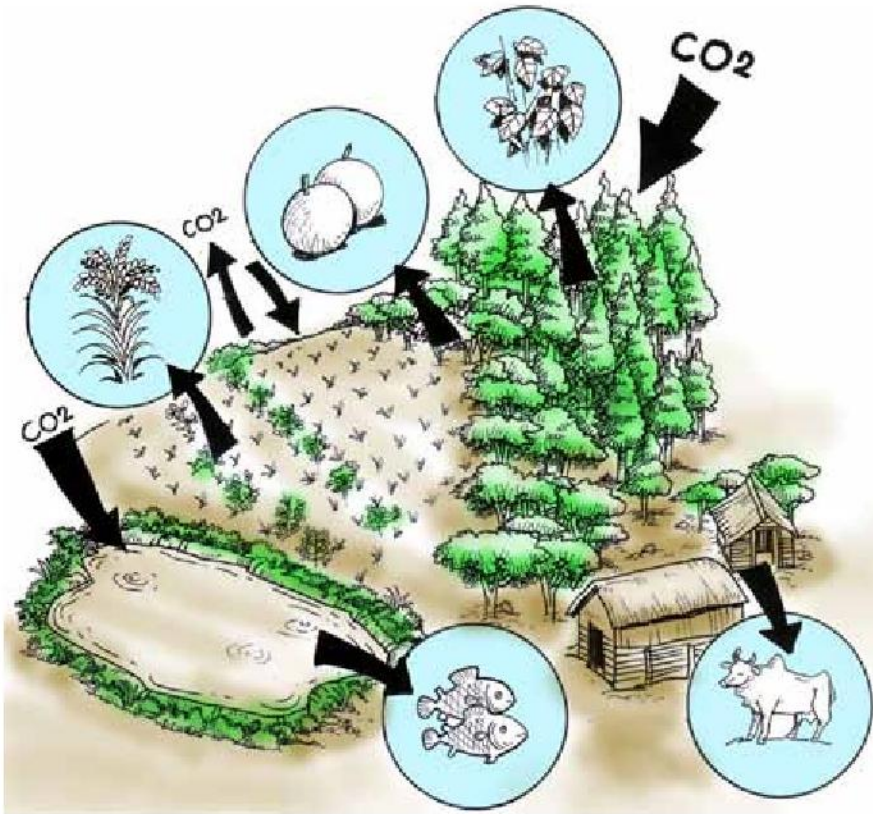
កសិកម្ម និងការប្រែប្រួល
អាកាសធាតុ គឺមានទំនាក់ទំនង
នឹងគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធ។ ខណៈដែល
វិស័យកសិកម្មគឺជាផ្នែកមួយនៃ
បញ្ហាធ្វើអោយមានការប្រែប្រួល
អាកាសធាតុ វាក៏ជាផ្នែកមួយនៃ
ដំណោះស្រាយដែលផ្តល់ឱកាស
ជាច្រើនសម្រាប់កាត់បន្ថយការបំភាយ
ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ (GHG) ។

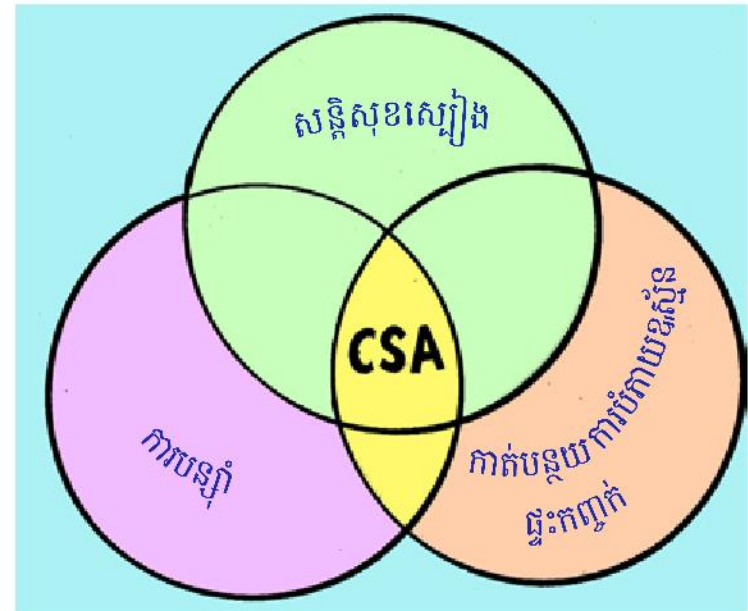
វិស័យកសិកម្មត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងទទួលរងផល
ប៉ះពាល់ខ្លាំងបំផុតពីផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួល
អាកាសធាតុ។ សន្តិសុខស្បៀង អាហារូបត្ថម្ភ
និងការប្រកបមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត នឹងត្រូវរងផល
ប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងប្រសិនបើយើងមិន
ធ្វើសកម្មភាពក្នុងពេលឆាប់ៗ។

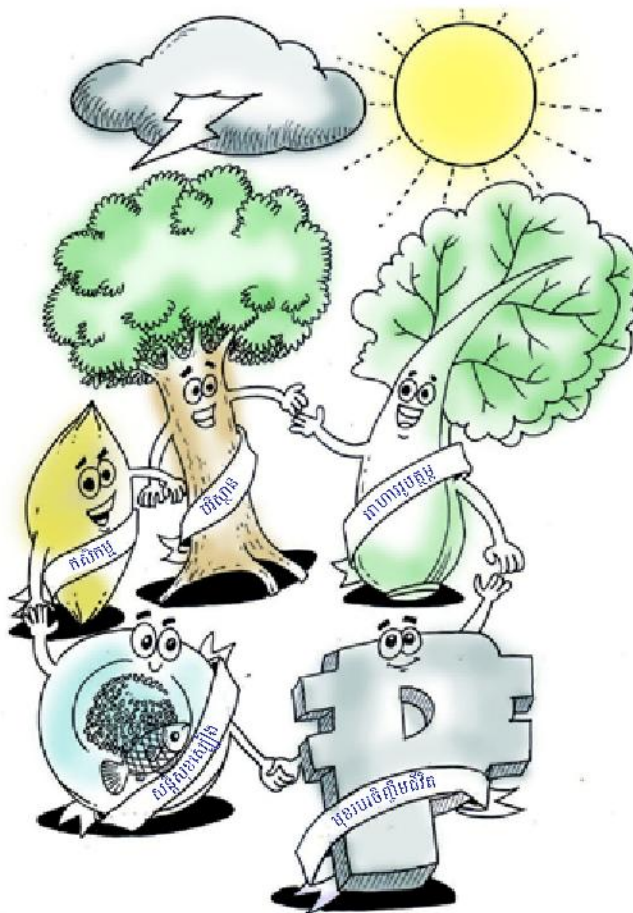
ដើម្បីទទួលបានលទ្ធផលយូរអង្វែង វាមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ បើយើងកម្រិតការងាររបស់យើង ក្នុងការដោះស្រាយផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅលើវិស័យកសិកម្ម។ យើងក៏ត្រូវដោះស្រាយផងដែរពីបញ្ហាភាពក្រីក្រ និងការកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ តាមរយៈវិធីសាស្ត្រដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ច្រើនយ៉ាង (ឧ. កសិដ្ឋានចម្រុះជម្រើសនូវមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត និងសហគ្រាសខ្នាតតូច)។

កសិកម្មឆ្លាត (CSA) គឺជាវិធីមួយដើម្បីសម្រេចបាននូវ
 អាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម រយៈពេលខ្លី និង
 រយៈពេលវែងដែលប្រឈមទៅនឹងការប្រែប្រួល
 អាកាសធាតុ។ វាមាន ប៉ុល ៣ គឺ សន្តិសុខស្បៀង
 តាមរយៈផលិតភាពកសិកម្មការបន្សុំទៅនឹងការប្រែប្រួល
 អាកាសធាតុ និងការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះ
 កញ្ចក់ (GHG) ពីសកម្មភាពកសិកម្ម។

កសិកម្មវៃឆ្លាត (CSA) អាចយល់ដោយងាយ
ថា កសិកម្មដែលល្អសម្រាប់បរិស្ថាន ជា
កសិកម្មដែលមាននិរន្តរភាព ដែលគិតគូរពីកត្តា
នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

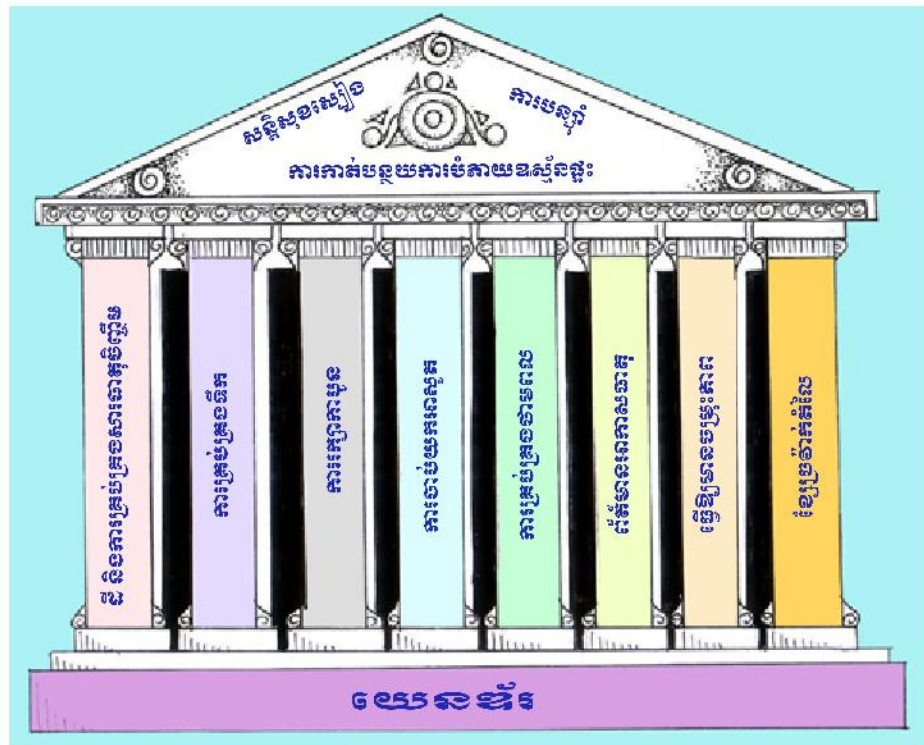
គោលបំណងគន្លឹះរបស់កសិកម្ម ថែទាំ (CSA)៖

- បង្កើនផលិតភាពកសិកម្ម និង
ប្រាក់ចំណូល ដោយនិរន្តរភាព និងគិតត្រឹម
បរិស្ថាន។
- បង្កើនសមត្ថភាពគ្រួសារកសិករ និង
ប្រព័ន្ធស្បៀងអាហារ ដើម្បីបន្ស៊ាំទៅនឹង
ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- កាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់
(GHG) និងបង្កើនរក្សាកាបូនមិនអោយបំ
ភាយទៅក្នុងបរិយាកាស
(carbon sequestration) ។

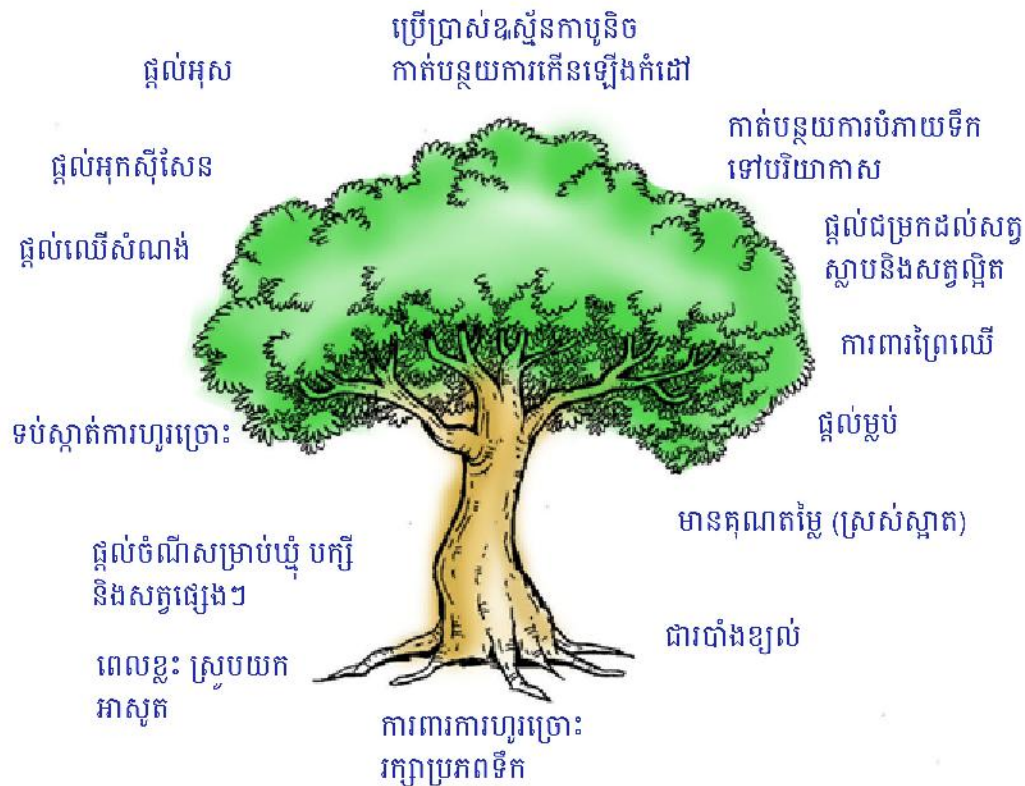

នៅកម្រិតកសិដ្ឋាន កសិកម្ម ថែទាំ (CSA) គ្របដណ្តប់៖

១. ដី និងការគ្រប់គ្រងសារធាតុចិញ្ចឹម
២. ការគ្រប់គ្រងទឹក
៣. ការរក្សាបូន
៤. ការចាប់យកអាសូត
៥. ការគ្រប់គ្រងថាមពល
៦. ព័ត៌មានអាកាសធាតុ
៧. ចម្រុះភាពសេនាទិច
៨. ខ្សែច្រវ៉ាក់តំលៃ

កសិកម្មវៃឆ្លាត (CSA) ពាក់ព័ន្ធនឹងការ
 ការពារប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីរបស់យើងផងដែរ
 (ឧ. ទឹកភ្លៀង និងធនធានហ្សូណេមិច
 ធនធានព្រៃឈើ និងធនធានទឹក ។ល។)
 និងសេវាកម្មដែលពួកគេផ្តល់ឱ្យ (ឧ. ការ
 អភិរក្សដី ការការពារព្រៃកោងកាង ។ល។)

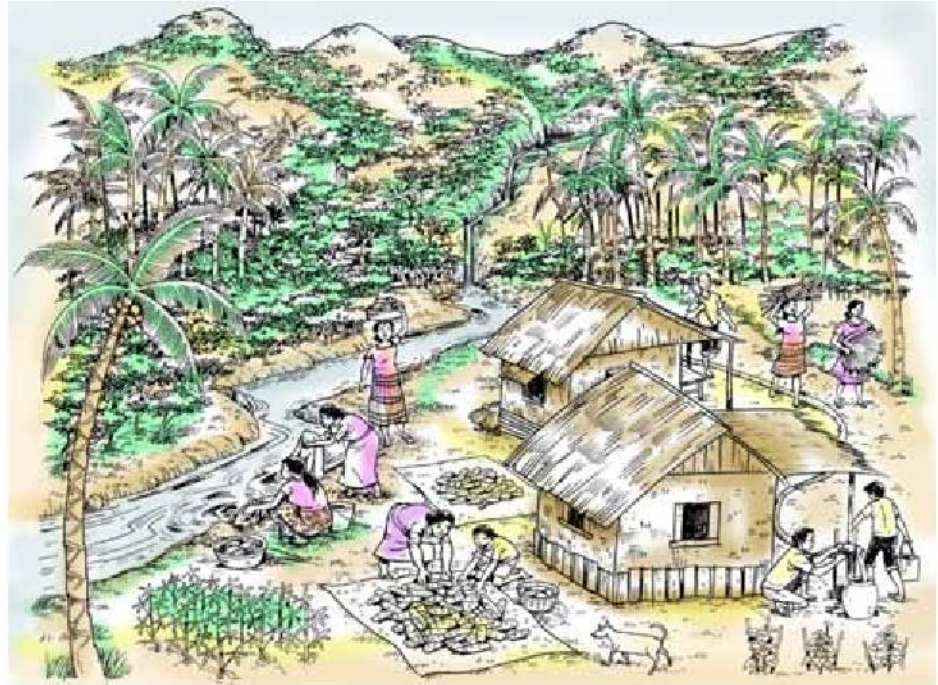

Source: www.fao.org/climatechange change

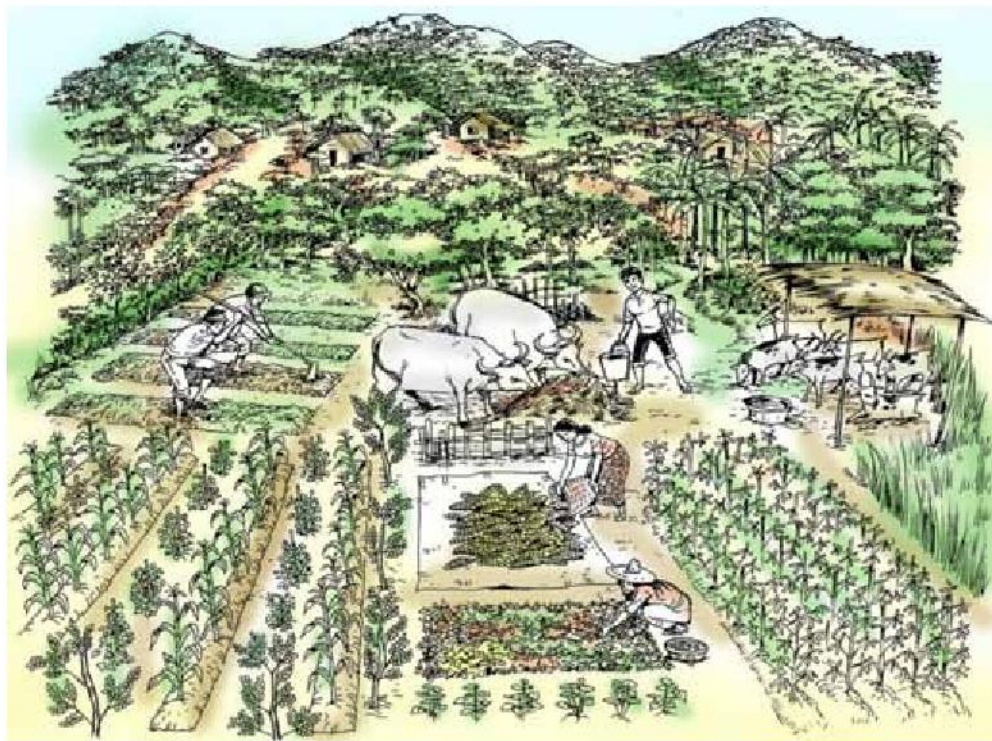
ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីព្រៃឈើមានសុខភាពល្អ
ជួយរក្សា និងផ្តល់ប្រភពទឹក និងធ្វើអោយ
លំហូរទឹកទន្លេប្រសើរឡើង។ អត្ថ
ប្រយោជន៍ផ្សេងៗទៀតពីប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី
ព្រៃឈើ៖

- ផ្តល់ជម្រកដល់សត្វព្រៃ
- ប្រភពនៃអនុផលព្រៃឈើ (អុស
ចំណីសត្វ និងឈើ)
- ជំនួយក្នុងការបង្កាត់លម្អងសម្រាប់ដំណាំ
កសិកម្ម
- គាំទ្រដល់លំហូរសារធាតុចិញ្ចឹមពីព្រៃ
ទៅកសិដ្ឋាន

ការស្តារឡើងវិញនិងការធ្វើអោយប្រសើរ
ឡើង គឺជាជម្រើសកសិកម្មវៃឆ្លាត (CSA)
សម្រាប់តំបន់ព្រៃឈើ។

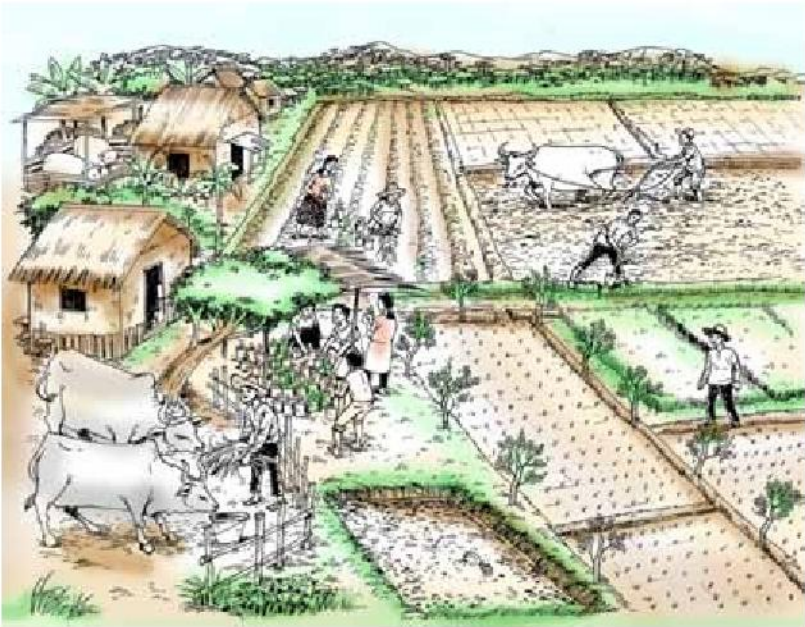

ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅតាមតំបន់ខ្ពង់រាប
គឺជាចំណុចប្រទាក់រវាងព្រៃឈើនិងតំបន់
ទំនាប។ ជម្រើស កសិករវៃឆ្លាត (CSA)
សម្រាប់តំបន់ទាំងនេះ រួមមានកសិ-រុក្ខកម្ម
ប្រព័ន្ធថិញ្ចីមសត្វខ្នាតតូច ការប្រមូលផល
ទឹកភ្លៀង ចំការឈើហូបផ្លែខ្នាតតូច និង
ប្រព័ន្ធថិញ្ចីមសត្វ ដែលពឹងផ្អែកលើ
កសិដ្ឋានផលិតចំណីសត្វ។

ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីដ៏ណាំស្រូវនៅតំបន់ទំនាបពីងផ្នែកខ្លាំង
 ទៅលើធាតុចូលពីខាងក្រៅ។ ស្រូវ នៅក្នុងប្រព័ន្ធនេះ
 ត្រូវបានដាំដុះនៅក្នុងវាលស្រែដែលលិចទឹកដែល
 រួមចំណែកដល់ការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ (GHG) ។
 ឱកាសសម្រាប់អន្តរាគមន៍របស់កសិកម្មវៃឆ្លាត (CSA)
 អាចបង្ហាញតាមរយៈ ៖

- ប.វ.ស (ប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដ៏ណាំស្រូវ)
- ជម្រើសនៃការផ្សឹម និងសមូត (AWD)
- ការប្រើប្រាស់ពូជអាយុកាលខ្លី និង/ឬ ពូជធន់នឹង
រាំងស្ងួត
- ប្រព័ន្ធដាំដុះសណ្តែកក្រោយពេលច្រូតកាត់ស្រូវ
- ការធ្វើពិធីកម្មទឹកខ្ចាតតូចៗ សម្រាប់ការចិញ្ចឹមសត្វ
កសិ-រុក្ខកម្មដ៏ណាំឬសមើមនិងការចិញ្ចឹមត្រីអាចជួយ
កាត់បន្ថយហានិភ័យពីការបាត់បង់ដំណាំ និងបង្កើន
ឱកាសប្រើប្រាស់ឡើងវិញនូវសារធាតុចិញ្ចឹម។

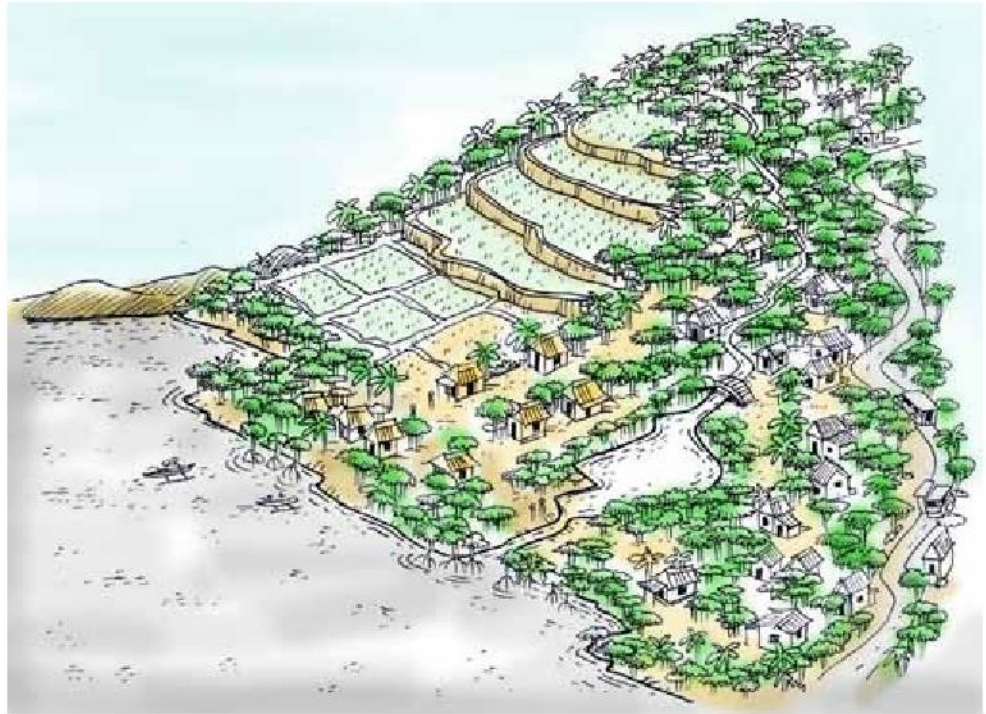

ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីតំបន់ឆ្នេរ និងកសិដ្ឋានដែល
ស្ថិតនៅតំបន់ទំនាបជិតមាត់សមុទ្រ ងាយនឹង
ទទួលរងការជន់លិច និងការហូរចូលទឹកសមុទ្រ
ដែលធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់ផលិតកម្មដំណាំ។
ព្រៃកោងកាងដើរតួនាទីជារបាំង (bioshield)
កំឡុងពេលមានព្យុះ។

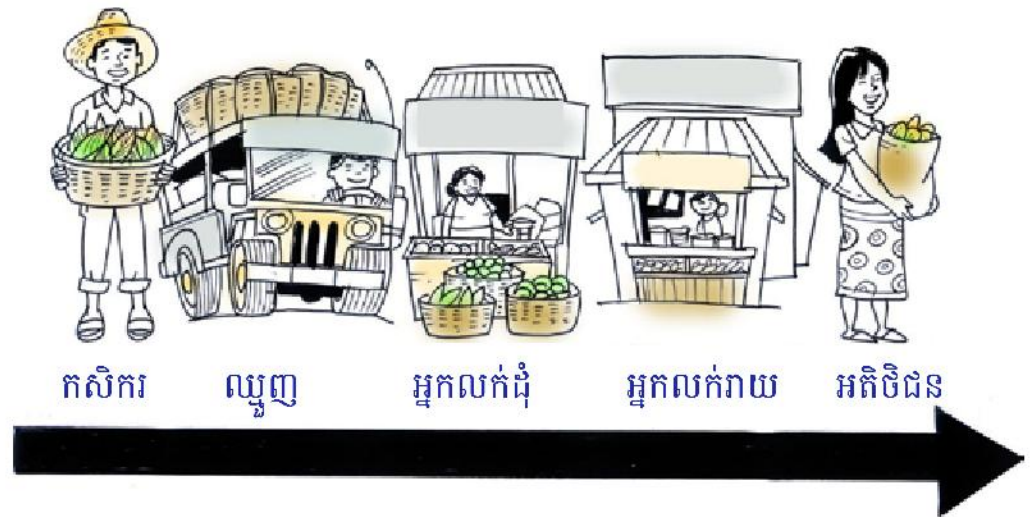
កសិកម្មវៃឆ្នាត គឺជាជម្រើសល្អមួយសម្រាប់
កសិកម្មនៅតំបន់ឆ្នេរ ឈើហូបផ្លែ ឈើសំណង់
ការចិញ្ចឹមសត្វ និងចំណីសត្វ ដែលមិនត្រឹមតែ
ជួយការពារផ្ទះសម្បែងប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងជួយ
ធ្វើឱ្យមានចម្រុះភាពនៃមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិតរបស់
អ្នកនេសាទផងដែរ។

កសិកម្មវៃឆ្លាត (CSA) ជាធម្មតាត្រូវបាន
អនុវត្តល្អបំផុតនៅតំបន់ទេសភាពផ្សេង
ៗ ពីព្រោះប្រព័ន្ធអេកូស៊ី គឺមាន
ទំនាក់ទំនងរវាងគ្នានឹងគ្នា។
ឧទាហរណ៍ដោយការអភិរក្ស និងការកែ
លម្អធនធានព្រៃឈើ និងប្រភពទឹក
លំហូរនៃសារធាតុចិញ្ចឹមទៅដល់
កសិដ្ឋាននៅតំបន់ជម្រាលផ្នែក
ខាងក្រោម ក៏ត្រូវបានធ្វើអោយប្រសើរ
ឡើងផងដែរ។

ជាចុងក្រោយ ដើម្បីអោយកសិកម្ម
វៃឆ្លាត (CSA) មាននិរន្តរភាពនិងអាច
ពង្រីកបាន ត្រូវពិចារណាពីខ្សែច្រវាក់
តម្លៃ និងឱកាសទីផ្សារ។ កសិករ
ត្រូវការការផ្គត់ផ្គង់មូលដ្ឋាន និងការ
ប្រកបមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ពួកគេ
ដែលស្ថិតស្ថេរ ប្រសិនបើយើងចង់ឱ្យ
ពួកគេក្លាយជាអ្នកថែរក្សាបរិស្ថាន។

ដើម្បីអាចពង្រីកការអនុវត្តកសិកម្មវៃឆ្លាត (CSA) / កសិកម្មដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (CRA) ត្រូវបង្កើតអោយមានគំរូនៃការបន្ស៊ាំដែលផ្តល់ការណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្ត និងដើរតួនាទីនៅក្នុងមូលដ្ឋាន សម្រាប់ សហគមន៍ អង្គការ និងរដ្ឋាភិបាល។ ការអនុវត្តកសិកម្មវៃឆ្លាត (CSA) / កសិកម្មដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (CRA) គួរតែត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងផែនការរបស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងតំបន់។ គម្រោងត្រូវតែបង្ហាញពីឥទ្ធិពលនិងការទទួលយកទៅអនុវត្តដែលមានទំហំធំ ប្រសិនបើមានអាជ្ញាធរ/រដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋានយកចិត្តទុកដាក់។

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុត្រូវបានគេរំពឹងថា នឹងប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើជីវិតរស់នៅអាហារូបត្ថម្ភនិងសន្តិសុខស្បៀងនៅពេលអនាគត។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ ប្រសិនបើយើងចាប់ផ្តើមឥឡូវនេះ យើងអាច៖

- ធ្វើការប្រឹងប្រែងច្រើន ដើម្បីកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- កសាងភាពធន់ទ្រាំនៅក្នុងប្រព័ន្ធស្បៀងអាហាររបស់យើង និង
- កាត់បន្ថយហានិភ័យ និងភាពងាយរងគ្រោះ ទៅលើការងារកសិកម្ម នៅក្នុងសហគមន៍របស់យើង។

RESEARCH PROGRAM ON
Climate Change,
Agriculture and
Food Security

